

چشم انداز خدمات فناوری مالی در اقتصاد / فین تکها زمینه ساز تبدیل ایران به مرکز تسویه مبادلات ارزی

شناسه خبر: ۱۳۲۸۹۰ جمعه ۱۳ بهمن ۱۴۰۲ - ۱۱:۵۵

به اعتقاد کارشناسان فعالیت های مالی اقتصادی از تکنولوژی فین تک عقب مانده است. مهم ترین نقش در فناوری های نوین مالی، فراگیری مالی است. تحت تأثیر هوش مصنوعی و بیگ دیتا چشم انداز ارائه خدمات فناوری مالی در آینده وسیع تر خواهد شد.

به گزارش خبرنگار اقتصادی موج خبر نشست علمی-تخصصی، با عنوان "نقش فناوری های مالی در نظام اقتصادی کشور؛ چالش ها و توصیه های سیاستی" به میزبانی مرکز پژوهش های توسعه و آینده نگری و مشارکت شرکت سینا وی سی برگزار شد.

در این نشست، سیدمهدی حسینی، مدیر کل پیشین فناوری اطلاعات دیوان محاسبات کشور به عنوان مدیر علمی نشست احمد تقوایی نجیب؛ رئیس مرکز فناوری اطلاعات، امنیت فضای مجازی و اقتصاد هوشمند وزارت امور اقتصاد و دارایی، محمد فرجود؛ مدیر هلدینگ فناوری و نوآوری و علیرضا محرابی، کارشناس فین تک و تحلیل‌های مالی به عنوان سخنرانان به ایراد نقطه نظرات خود پرداختند.

در ابتدای نشست، سیدمهدی حسینی؛ مدیر کل پیشین فناوری اطلاعات دیوان محاسبات کشور به عنوان مدیر علمی نشست، ضمن اشاره به گسترش و توسعه فناوری‌های نوین اطلاعات در دنیا، گفت: گسترش و توسعه حوزه فناوری اطلاعات آن قدر زیاد شده است که در زندگی شخصی و اجتماعی تک تک افراد حقیقی و حقوقی تاثیر گذار است. فناوری‌های خدمات مالی یا فین تک هم به عنوان یکی از فناوری‌های تحول آفرین و روبه رشد از مجموعه فناوری‌های انقلاب صنعتی چهارم شناخته شده است که راهحلی برای بهبود عملکردهای مالی که پیش از این عموماً در کنترل بانک‌ها و مؤسسات دولتی بود شناخته می‌شود. شرکت‌های فعال در این زمینه عموماً استارت‌آپ‌هایی هستند که تلاش می‌کنند خودشان را در سیستم‌های مالی؛ مانند بانکداری، بورس، بیمه و حوزه‌های دیگر جا بیندازند اگرچه امروزه بعضاً نهادهای مالی سنتی هم به دنبال این فناوری رفته‌اند.

وی ادامه داد: شکل‌گیری مجموعه‌ها و خوشه‌های مالی برای هم‌افزایی شرکت‌های فین تک اهمیت زیادی دارد و در واقع این فناوری‌های نوپا در یک اکوسیستم هستند که معنا پیدا می‌کنند. دولت‌ها می‌توانند بر جنبه‌های مختلف این اکوسیستم تأثیر بگذارند و تأثیر بپذیرند و میزان این اثرگذاری در کشورهای مختلف متناسب با بلوغ اکوسیستم فین تک متفاوت است. دولت‌ها و تنظیم‌گرها می‌توانند با مجموعه‌ای از اقدامات مانند وضع سیاست‌های تشویقی و اجرای آنها برای گسترش فعالیت فین تک، تقویت نهادهای و کنترل‌های نظارتی بر فعالیت‌های صنعت فین تک، توسعه زیرساخت‌های لازم برای فعالیت شرکت‌های فین تک مانند افزایش کیفیت زیرساخت‌ها و دسترسی سرعت اینترنت در این زمینه نقش مهمی ایفا کنند.

حسینی افزود: در کشور ما مراکز متعددی مانند مجلس شورای اسلامی، شورای عالی فضای مجازی، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، بانک مرکزی، انجمن صنف کسب و کارهای اینترنتی و مراکز متعدد دیگر از جمله نهادهایی هستند که می‌توانند در زمینه سیاست‌گذاری و تنظیم مقررات فین تک مانند تصویب و اجرای قوانین و مقررات مربوطه به محدوده فعالیت‌های فین تک‌ها تأثیر گذار باشند.

مدیر کل پیشین فناوری اطلاعات دیوان محاسبات کشور خاطر نشان کرد: امروزه دیگر نمی‌توان گفت صنعت فین تک در ایران صنعتی نوظهور هست چرا که چند سالی است که فین تک‌ها به حوزه‌های بانکی کشور راه پیدا کرده‌اند و بسیاری

از ما با کیف پول دیجیتالی ریالی و اپلیکیشن‌ها و سوپراپلیکیشن‌های موبایل برای انجام تراکنش‌های بانکی مانند پرداخت قبوض، خرید بیمه‌نامه، کارت خرید محصولات و خدمات دیجیتال و شبیه اینها آشنا هستیم.

وی افزود: تحت تأثیر هوش مصنوعی و بیگ دیتا، چشم‌انداز ارائه خدمات فناوری مالی در آینده وسیع‌تر است. امروزه صحبت از حضور شرکت‌های دانش‌بنیان فناور و نوآور در فرابورس و بورس هم به کرات شنیده می‌شود، شرکت‌های فین‌تک علاوه بر خدمات ذکر شده می‌توانند بر خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ هم تأثیر مستقیم بگذارند و رشد و توسعه فین‌تک موجب رشد و توسعه بیشتر این بخش از فعالان حوزه اقتصادی کشور هم خواهد شد.

حسینی در مورد ارائه خدمات فین‌تک‌ها گفت: فناوری‌های فین‌تک صرفاً ارائه خدمات به مردم نیست این خدمات می‌تواند به سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی هم ارائه شود. فناوری مالی می‌تواند در نظام بودجه‌ریزی کشور، خرج و کنترل آنها و در نهایت شفافیت و انضباط مالی هم نقش مهمی ایفا بکند. از طرفی فین‌تک با چالش‌هایی مواجه است که می‌توان به مواردی از جمله در حوزه امنیت و فناوری اطلاعات از قبیل امنیت دارایی، حریم خصوصی کاربران و در کل امنیت اطلاعات کاربران اشاره کرد.

وی خاطر نشان کرد: در وهله دوم شاید لازم باشد رشد فین‌تک متناسب با رشد زیرساخت‌های فرهنگی و فنی صورت بگیرد. در گام سوم باید متناسب با قوانین کشور کنترل و سختگیریهایی نیز بر فعالیت فین‌تک‌ها در نظر گرفته شود.

وی ادامه داد: امیدوارم با شناخت بیشتر دغدغه‌ها و محدودیت‌های تنظیم‌گر از یک‌طرف و مشکلات شرکت‌های فین‌تک از طرف دیگر علاوه بر برداشتن گام‌های مؤثر در این زمینه و نزدیک‌تر شدن دیدگاه‌ها و همکاری بیشتر میان شرکت‌های فین‌تک و سازمان‌های تنظیم‌گر شاهد تأثیرات هر چه مثبت‌تر فناوری‌های مالی در نظام اقتصادی کشور باشیم.

در ادامه این نشست، احمد تقوایی نجیب؛ رئیس مرکز فناوری اطلاعات، امنیت فضای مجازی و اقتصاد هوشمند وزارت امور اقتصاد و دارایی، ضمن اشاره به مولفه‌های کلیدی بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مالی، گفت مولفه‌های کلیدی بهره‌گیری از فناوری نوین مالی مواردی از جمله سهولت دسترسی خدمات، کیفیت دسترسی خدمات، سرعت دسترسی خدمات، شخصی‌سازی خدمات، شفافیت و کنترل‌پذیری خدمات، پایداری خدمات، پیش‌بینی‌پذیر بودن ارائه خدمات و امنیت خدمات را شامل می‌شود.

تقوایی نجیب افزود: استفاده از فناوری‌های مالی شرایطی را فراهم می‌کند که می‌توانیم در کنار هم از بانک‌های اطلاعاتی مختلف استفاده کنیم و امکان تقاطع‌گیری از داده‌ها برای ما فراهم می‌شود. ما در شرایطی هستیم که همزمان در حال

تجربه نگاه سنتی و نگاه نوین هستیم. در نگاه نوین، داده‌محوری و تصمیم‌گیری بر اساس داده از اهمیت بالایی برخوردار است. اگر ما بخواهیم از فناوری‌های نوین مالی استفاده کنیم باید مولفه‌های کلیدی این نوع فناوری را داشته باشیم.

رئیس مرکز فناوری اطلاعات، امنیت فضای مجازی و اقتصاد هوشمند وزارت امور اقتصاد و دارایی، خاطرنشان کرد: ما زمانی می‌توانیم ادعا کنیم که خدمات ما بر اساس فناوری‌های نوین شکل گرفته است که خدماتی که ارائه می‌شود به لحاظ دسترسی، کیفیت، امنیت، پایداری و شفافیت خدمات در سطح قابل‌قبولی قرار گرفته باشد. اگر سیاست‌گذاری‌ها در حوزه خدمات فناوری مالی نوین بر اساس این مؤلفه‌ها انجام شود در نتیجه رضایت عموم مردم را به همراه خواهد داشت.

احمد تقوایی نجیب ضمن اشاره به چالش‌های استفاده از خدمات فناوری نوین مالی به بیان این چالش‌ها پرداخت و گفت: مواردی از قبیل تنظیم‌گری به‌عنوان مهم‌ترین چالش در فناوری‌های نوین مالی، سیاست‌گذاری صحیح و به‌موقع، کمبود نیروی انسانی متخصص در حوزه فناوری‌های نوین مالی، امنیت اطلاعات مردم در فناوری‌های نوین، فرهنگ استفاده از داده‌های فناوری نوین مالی، نبود زیرساخت‌های منعطف و قابل‌اعتماد در نظام اقتصادی و فناوری‌های نوین مالی، ریسک‌پذیری متولیان فناوری نوین مالی و ناکافی بودن سرمایه‌گذاری بر روی زیرساخت‌ها و اقدامات در حوزه فناوری نوین مالی از جمله چالش‌های این حوزه به شمار می‌روند. در نهایت بر این عقیده هستیم که ساماندهی و اصلاح نظام اقتصادی کشور بدون بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مالی ممکن نیست و راه به جایی نخواهد برد.

در ادامه نشست، محمدفرجود، گفت: مهم‌ترین نقش فناوری‌های نوین مالی، فراگیری مالی است. فراگیری مالی جامعه یک ترضعیف اقشار ویژه و کارهاکسب و افراد تمامی صرفه‌به‌مقرون دسترسی معنی به (Financial Inclusion) به محصولات و خدمات عالی مفید و مقرون‌به‌صرفه است که مزایایی از جمله، رشد اقتصادی، اشتغال، کاهش فقر و برابری درآمد، بهبود معیشت افراد و کاهش شکاف دیجیتالی دارد.

وی در مورد اکوسیستم فین‌تک در دنیا ادامه داد: اکوسیستم فین‌تک در دنیا بخش‌هایی از جمله پرداخت‌های دیجیتالی، بانک‌های دیجیتالی، مدیریت سرمایه بازارها، بانک‌ها و تسهیلات، مدیریت ثروت، فناوری‌های حوزه بیمه و... را شامل می‌شود.

محمدفرجود در مورد نقش فناوری‌های مالی در تأمین مالی صنایع گفت: فناوری‌های مالی در تأمین مالی موجب گردش اعتبار به‌جای نقدینگی می‌شود، قدرت تأمین مواد اولیه و تجهیزات را برای تولیدکننده افزایش می‌دهد و در نتیجه

موجب رونق تولید و کاهش هزینه تمام شده می گردد.

وی در مورد مزایای تسهیلات یارها گفت: ارائه تسهیلات غیر حضوری خرد و بدون ضامن، ارتقای شمولیت مالی و افزایش دسترسی مردم به خدمات مالی، ارائه تسهیلات غیر حضوری در مناطق کم برخوردار و محروم، افزایش قدرت خرید مردم با توجه به تورم، شفافیت و هدایت تسهیلات به سمت نقطه خرید و ارائه تسهیلات به افراد فاقد رتبه اعتباری از جمله مزایای تسهیلات یارها هستند.

محمّد فرجود در انتهای سخنان خود به ارائه راهکارها و پیشنهادات در حوزه فناوری های مالی پرداخت و مواردی از جمله افزایش استقلال و اختیارات بازیگران حوزه فناوری مالی، ترغیب نظام بانکی و مالی کشور به تعامل و سرمایه گذاری در حوزه فین تک، تنظیم گری مشارکتی و استفاده از ظرفیت های موجود در کمیسیون بانکداری دیجیتال و انجمن فین تک در راستای بهبود شرایط و مقررات گذاری مناسب، استفاده از ظرفیت های سندباکس رگولاتوری و نظرسنجی از صاحب نظران و بازیگران در خصوص دستورالعمل های جدید قبل از ابلاغ آنها را از جمله پیشنهادات و راهکارهای سیاستی خود در حوزه بهبود عملکرد فناوری های مالی یاد کرد.

در ادامه نشست، علیرضا محرابی، در مورد فعالیت های مالی و فین تک گفت: از یک مقطعی به بعد با رشد تکنولوژی، فعالیت های مالی اقتصادی از تکنولوژی فین تک عقب ماند. در بعضی جاهای کشور ما متأسفانه آن قدر تعلل می کنیم تا اینکه به صورت اجباری دچار آگاهی اجباری شویم. یعنی وقتی یک تغییری در دنیا صورت می گیرد اگر با آن تغییرات همگام شویم سریع می توانیم جزو پیش گامان آن عرصه باشیم و از آن تغییرات سود گرفته و برای رسیدن به منافع خود استفاده کنیم؛ اما اگر این عمل اتفاق نیفتد مجبور هستیم که به ناچار خودمان را با شرایط پیش آمده وفق داده و جزو مصرف کنندگان این تغییرات باشیم. اکثر کشورهای دنیا و حتی اقتصادهای نوظهور مانند هنگ کنگ، سنگاپور، دبی و عربستان در حال سرمایه گذاری برای پیشرفت در این حوزه هستند و تبدیل به هاب شده اند.

علیرضا محرابی در ادامه افزود: یکی از این حوزه های جدید فناوری مالی، بلاکچین است که برخی آن را با نام بیت کوین میشناسند. در این حوزه فرصتهای بی نظیری در کشور وجود دارد که متأسفانه مغفول مانده است. در زمانی که تحریم و محدودیتهای مالی و اقتصادی بر کشور تحمیل شده، بواسطه فین تک و بلاکچین میتوان فرصتهای بینظیری برای رشد اقتصادی کشور فراهم نمود، برای مثال میتوان به راحتی بستری را فراهم نمود که بواسطه آن به جای اینکه مردم سرمایه های هنگفت خود را به صرافیهای خارج از کشور انتقال دهند، در صرافیهای داخلی خدمات مورد نیاز خود را انجام دهند و حتی فراتر از آن، کشور ایران به جای کشورهایی مانند هنگ کنگ و امارات و تبدیل به مرکز و هابی برای ارائه خدمات مالی بین المللی تبدیل شود.

انتهای پیام/

انتهای پیام/